

OVERDENKING 09-08-2020, bij Mattheus 14:22-33,

Gemeente van onze heer Jezus Christus,

De preek van deze week hebben we eigenlijk al gehad, donderdagavond: de preek van Mark. De preek van Hugo. Als vanouds stemden we rond de klok van zeven weer af op een persconferentie. Boven de bekende lezenaars zagen we de vertrouwde gezichten van onze minister-president en onze minister van Volksgezondheid. Serieuze gezichten. En misschien wel een stuk minder zongebruind en ontspannen dan ze zelf gehoopt hadden.

De twee bestuurders kwamen noodgedwongen terug uit hun zomerreces om ons vermanend toe te spreken. Want: we lappen met z'n allen de corona-regels aan onze laars, aan onze teenslippers. Het aantal coronabesmettingen neemt weer toe en de situatie is zorgwekkend.

Heb je gekeken? Misschien ben je het, net als al die andere Mederlanders, wel een beetje zat: wéér een persconferentie, wéér corona. Je bent er wel klaar mee: al dat gedoe, al die angst en bangmakerij, al die maatregelen. We leven toch in een vrij land. *I do it my way.*

Misschien zat je donderdag juist instemmend met Mark en Hugo mee te knikken. En dacht je: dit is nu net de preek die Nederland nodig heeft. Want: neem toch je verantwoordelijkheid, mensen! Al is het niet voor jezelf, dan voor de ander: die kwetsbare ander die niet naar buiten durft, bang om het virus op te lopen, met alle gevolgen van dien, omdat de rest van Nederland zich niet in kan houden.

Hoe dan ook, de preek van donderdagavond had de volgende boodschap: Wij kunnen dan wel klaar zijn met het virus, maar het virus is nog niet klaar met ons. We moeten het in de maatregelen uithouden. En dat kan ik alleen maar beamen. Het is niet anders. En het vraagt veel van ons, heel veel. Doorzettingsvermogen. Naasteliefde. En vooral een hele hoop moed. En over die moed, daar gaat de preek van Annelies over, vandaag.

Houd moed.

Dat staat ook op de hesjes van een aantal mensen hier in de kerkzaal: de BOA's van de Goede Herderkerk. Misschien dat één van de rode hesjesdragers het hesje even wil laten zien. En het gaat me vooral om de tekst achterop: 'Houd moed, heb lief'.

Houd-moed-heb-lief: dat is de opdracht. Misschien moeten we er nu toch wat aan toevoegen: houd moed, heb lief, blijf lief.

Want we zijn er nog niet, al ontkennen we het met z'n allen hard. We zitten nog steeds in hetzelfde schuitje, we zijn nog steeds vreselijk kwetsbaar, en we zitten nog steeds midden in de coronastorm. Alleen als we sámen roeien, bereiken we de veilige, corona-vrije overkant.

Ja, je hebt gelijk, dit is een bruggetje naar de Bijbeltekst vandaag. Laten we er maar eens induiken.

Een bootje op het water. In deze zomerhitte klinkt dat heerlijk. Op social media zie ik deze zomerweken hier en daar wat foto's langskomen van gemeenteleden die al varend genieten op het verkoelende water. Het is jullie gegund!

Maar het was zeker geen pretje, die ene nacht, 2000 jaar geleden, op het meer van Galilea. Overdag waren de leerlingen van Jezus al enorm druk geweest met het voeden van 5000 mensen, met 5 broden en 2 vissen. Een hele klus: al dat sjouwen met manden, dat uitdelen van de enorme overvloed. Ze zullen er behoorlijk moe van zijn geweest. Wat slaap zou hen goed doen.

Maar Jezus heeft iets anders voor hen in petto. Nogal streng, nogal dwingend stuurt hij ze na die wonderlijke spijziging het water op. Ze moeten op weg gaan naar de overkant van het meer: waarschijnlijk gaat het hier om de plaats Gennesaret.

En Jezus zelf? Hij gaat niet met hen mee. Hij zal zich later bij hen aansluiten, maar eerst heeft Jezus de tijd nodig om de 5000 op weg te sturen, en vervolgens om zich in alle rust terug te trekken om te bidden.

Ach, die arme leerlingen. Hun broodnodige rust die nacht is ver te zoeken. En ze voelen zich zeker niet als een vis in het water. Want er is die nacht enorme tegenwind. Hun schip drijft af, ver weg van de kust. Golven teisteren de boot. En de leerlingen, vissers, weten als geen ander van de gevaarlijke stromingen in dat diepe meer... Een nacht lang zijn de leerlingen bezig het hoofd boven water te houden. Een levensbedreigende situatie. De leerlingen in paniek. Wat nu?!

Water: het kan een boel waterpret opleveren, verkoeling ook, en er is niets lekkerders als je dorst hebt. Maar we weten ook hoe levensbedreigend water kan zijn. Je hoeft de laatste weken de krant maar open te slaan en je leest bericht na bericht over mensen die in het water verdrinken. Soms zelfs terwijl ze een ander van de verdrinkingsdood proberen te redden. Afschuwelijk.

Water is: onvoorspelbaar, onheilspellend, ontembaar. En dat is in de tijd van Jezus niet anders. De lezers uit de vroegchristelijke tijd zullen dat meteen begrepen hebben. Water uit zeeën en diepe meren, zoals het meer van Galilea, stond in die tijd gelijk aan gevaar, aan dood. En uitgerekend naar dat gevaarlijke diepe water, stuurt Jezus zijn leerlingen die avond.

Het verhaal gaat denk ik niet alléén maar over H₂O. Het gaat om alles waar dat dreigende water voor staat. Het verhaal gaat over op weg gestuurd worden, naar de overkant, dwars door het water, dwars door de diepte. Zoals wij toch allemáál ongevraagd het leven in gestuurd worden. Allemáál worden we op weg gestuurd, de golven op, de wereld in. Dat is ons lot: tot onze vreugde, of tot ons verdriet.

En allemáál, of je nu in God gelooft, of niet, komen we van alles op en in het water tegen. We hebben waterpret, er is ontspanning en plezier, er zijn zonovergoten rimpelloze dagen, er zijn dagen die rustig en onbezorgd voortkabbelen. Maar we komen in ons leven ook stormen tegen die alles omver blazen. Het coronavirus bijvoorbeeld. Maar er zijn helaas veel méér stormen die kunnen woeden in een mensenleven. Er zijn donkere nachten van zwoegen en snakken naar een sprankje morgenlicht. En er is ook: roeien met de riemen die je hebt; en bodemloos verdriet; en torenhoge golven van ziekte, van eenzaamheid, van wanhoop, die op je boot beuken. En ja, er is ook de diepte van de dood...

Het verhaal gaat misschien wel om die ene bange vraag: is er een doorkomen aan? Komen we erdoorheen: de nacht, de diepte, de storm, dit leven dat ons is gegeven. En: hoe dan?

En dan lezen we in de tekst de woorden: 'Tegen het einde van de nacht kwam hij, Jezus, naar hen toe, lopend over het meer.' Het staat er heel droog. En dat bleef hij ook.

Vroeg in de morgen loopt Jezus over het water. Vroeg in de morgen.
Het lijkt wel Pasen. Het lijkt wel Pasen.
De leerlingen kunnen hun ogen niet geloven. 'Een spook!', roepen ze.
Ze herkennen hun vriend niet.
Tót ze zijn stem horen...

We luisteren naar lied 918, 1 en 2

*Stem die de stenen breekt,
tijding in duist're nacht,
stem die in stilte spreekt:
Ik ben nabij, wees niet bang.*

*Sprak al voor nacht en dag,
voordat ik woorden sprak,
stem die de schepping draagt:
Ik ben nabij, wees niet bang.*

Een stem als tijding in duistere nacht; een stem die het tij, het getij, keert...

Wat zegt die stem?

Drie dingen.

De Nieuwe Bijbelvertaling heeft de woorden als volgt opgetekend: 'Blijf kalm! Ik ben het, wees niet bang!' In de goeie ouwe Statenvertaling staat het er als volgt: 'Zijt goedmoeds, Ik ben het, vreest niet.'

Zijt goedmoeds. Oftewel: Houd moed. 'Houd moed', zegt Jezus tegen zijn vrienden, die vechten met de zee, tegen de wind, die vechten voor hun leven, in het duister.

Houd moed: ik vind dat beter vertaald dan het wat matte en zwak vertaalde 'Blijf kalm'. Houd moed.

En Jezus zegt ook: 'Vrees niet'. Vrees niet, wees niet bang! Woorden van Kerst. Woorden van Pasen. En alles daartussen in. Woorden die 365 keer in de Bijbel voorkomen: voor elke dag één bemoediging.

Houd moed, vrees niet. Twee keer een gebiedende wijs. Maar Jezus zegt nóg iets, en dat staat er precies tussen in. Woorden die de kern vormen van wat hij wil zeggen, het hart: 'Houd moed, IK BEN HET, vrees niet.'

'Ik ben het', staat in het midden. Ja, je hebt gelijk, dat zijn de woorden van het Eerste Testament. Woorden waarmee God zich aan Mozes voorstelt. Woorden waarmee Mozes het moet wagen, op weg naar de farao. Ik ben die ik ben. Ik ben erbij. Ik zal met je zijn: op je Uittocht uit Egypte, en dwars door het water van de Rode Zee. Ik ben erbij, en ik breng je veilig naar de overkant, het land van belofte.

Een eeuwenoude belofte:

je zult dwars door het water moeten gaan, door de storm van je leven, maar Ik ben hier.

En een eeuwenoud vertrouwen: ik ben niet bang: Jij bent hier.

We luisteren naar het vervolg van lied 918: 3 en 4

*Rondom mij in verdriet,
dichtbij waar ik ook ben,
angst ondermijnt mij niet:
Ik ben het – dat is jouw stem.*

*Mocht ik de leegte zien,
dan delen wij ook die.
Ik zie en hoor je niet
en ben niet bang: Jij bent hier.*

Houd moed, Ik ben het, vrees niet. Ik hoop dat deze woorden je moed geven om te leven. Dat je het met ze durft te wagen. Dat ze genoeg voor je zijn.

Of misschien, soms, even.

Zoals dat het geval is bij Petrus. Hij houdt moed en heeft het lef om overboord te springen, Jezus tegemoet. Een sprong in het diepe. Levensmoed. Maar op datzelfde moment is hij de moed ook weer kwijt. Die zinkt hem in de schoenen en hij zinkt net zo hard mee. Zo herkenbaar, zo menselijk, die Petrus...

Maar ook dán, als je moedeloos bent, en dreigt weg te zakken: de Godsnaam. Ik ben die er is. Hij. Jezus. De Paasmens. Zijn handen die je uit de diepte trekken. En je richting de overkant brengen. En de storm gaat liggen. En het licht breekt door.

‘We kunnen wel denken dat we onoverwinnelijk zijn’, preekte Mark donderdagavond, ‘maar dat zijn we niet’. En hij heeft gelijk. We zijn kwetsbare mensen, of we nu willen of niet. Want het leven is nu eenmaal kwetsbaar. Het leven is niet alléén maar waterpret en lang leve de lol. Vraag me niet waarom, maar we móeten als mensen ook door de diepte heen. Door golven, en stormen, en met flinke wind tegen.

We kunnen die kwetsbaarheid keihard ontkennen. Maar daar schieten we geen meter, en ook geen anderhalve, mee op. En daar helpen we een ander zeker niet mee.

Wat we wél kunnen, is de diepte delen. Wat we wél kunnen doen, is samen dwars door de storm; is samen de schouders eronder; is de moed erin te houden; is onbegrensd liefhebben. Zó komen we verder. Zó bereiken we samen veilig de overkant.

Dus, mensen in hetzelfde schuitje op de woelige baren van het leven:
Houd moed, vrees niet, heb lief, blijf lief.

En bovenal: ga met God.
Hij is met ons, kome wat komt.

AMEN

GEBEDEN

Trouwe God,

We danken U voor al het goede dat we uit uw hand ontvangen.

Voor uw mooie schepping en alles wat groeit en bloeit.

Voor de zon die over ons leven schijnt.

Voor het kabbelende en verfrissende water.

Voor ontspanning en plezier.

Voor de liefde die gevierd wordt.

En we danken U dat U het bent, die ons licht ontsteekt in de nacht,
die ons ziet, en op ons afkomt.

We danken U dat U het bent die uw hand naar ons uitsteekt,
wij die zouden zinken als U er niet was.

We bidden u:

Wees daar waar mensen ten onder gaan aan honger, verdriet, geweld en noodlot.

Wees tussen de scherven in Beiroet: in de overvolle ziekenhuizen, in de straten vol ontredderde, dakloze mensen, in de arbeid van de reddingswerkers.

Wees bij alle bootvluchtelingen, die de gevaarlijke weg door het water moeten gaan, omdat ze geen andere uitweg zien, omdat er geen andere uitweg is...

Wees bij hen die een geliefde verloren in de gevaarlijke stroming van het Nederlandse water.

Zo zeggen, zo bidden wij allen:

Hoor ons bidden, God, en luister. Wees nabij in licht en duister. ...

Wil zijn waar het stormt.

Wil zijn waar mensen ziek zijn.

Wil zijn waar het spookt in onze ziel.

Wil zijn bij de mensen die afstand houden moeilijk vinden.

Wil zijn bij mensen voor wie afstand nu van levensbelang is.

Wil zijn in deze wereld.

Wil zijn bij mensen thuis en hier in de kerkzaal.

Wil zijn bij ieder van ons.

Zo zeggen, zo bidden wij:

Hoor ons bidden, God, en luister. Wees nabij in licht en duister.

En wil ons horen nu wij in stilte bidden. [...STILTE...] Zo zeggen, zo bidden wij:

Hoor ons bidden, God, en luister. Wees nabij in licht en duister.

En samen bidden we de woorden die Jezus ons leert: **ONZE VADER**, die in de hemelen zijt, Uw Naam worde geheiligd; Uw koninkrijk kome; Uw wil geschiede, gelijk in de hemel also ook op de aarde. Geef ons heden ons dagelijks brood; en vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren; en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze. Want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid, amen.